

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, péntek 1909. április 9.

79. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefontárhelye (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy hónapra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Milliók kellenek.

Szinte bizonyosra lehetett venni, hogy a Bosznia annektálása után kiélesedett keleti kérdés legelső és legbizonyosabb következménye az lesz, hogy a magyar nemzet nyakába még súlyosabb terhek szakadnak.

Hiszzen a nagyhatalmi örületbe esett monarchia most már addig fog fegyverkezni, míg megszakad a terhek alatt valamennyi polgára. És nem csalt a gyászos sejtélem.

A legutóbbi, háborúval fenyegető hónapok rendkívüli kiadásokat követeltek; ezekről a rengeteg, milliányi kiadásokról póthitel alakjában kell gondoskodni. Már a delegáció által megszavazott költségvetés szerint is, csupán a haditengerészet tételénél 58 millió a tulkiadás, de most tervbe vette a külügyi kormány, hogy három Dreadnought-típusu hajót építtet, ami ismét néhány milliányi évi kiadástöbbletet jelent.

A szó szoros értelmében dobálódzik a külügyi kormány milliók és százmilliókkal, amelyeket persze az adózó nép fog kiverejtkezni és kiizzadni.

Kell-e a magyar népnek ez az örületes fegyverkezés? Ugyan mire kellene. Annyi árja nincs a tengeren, hogy azt hatalmas hadihajóraj védelmére kellene biznia; kereskedelmi tengerésze olyan parányi, hogy annak védelmére nem áldozhat százmilliókat. A magyar birodalom partjait akarják megvédelmezni ezzel a rettenetes költséggel föntartott haditengerészettel? Azt a kis darab magyar tengerpartot? Azt a mostani hajóhad is megvédi kisebb tengeri hatalmak ellen. Azzal pedig, hogy a nagy tengeri hatalmak utólérjék, vagy csak meg is közelítsük, ne áltassuk magunkat.

Nem erről van szó, hanem a monarchia másik országának érdekeit fizettetik meg ezzel a nyomorgó magyar néppel, azzal a magyar néppel, amelynek nagy része indul Amerikába új hazát keresni, mert itthon nincs már falat kenyér a számára. Ennek az adóval tulterhelt magyar népnek a bőréből akarnak kihasítani újabb százmilliókat az osztrák armádia telhetetlen szörnyetege számára. Aminek ellenében meggyőződhetett nemrég is a nemzet, hogy a vérén és pénzén tartott hadsereg igen alkalmas arra, hogy szuronyával zuzzák szét, döfjék keresztül a magyar alkotmányt.

Százmilliókat ragadnak el a magyar nemzet testéből Ausztria bálványának oltárára és ezt az áldozatot persze a magyar kormány kuruc magyarok segédlete mellett mutatja be a mindenható Bécsnek.

A fegyverkezés terheit nyögi ez a szerencsétlen ország, de szó sincs róla, hogy ennek ellenében neki is volna szava az európai hatalmak sorában; a külföld előtt mindig és mindenütt Ausztria viszi a szót, Magyarországnak a hallgatás és engedelmesség a kötelessége. Még legutóbb is, mikor szerb háboru vesze-

delme fenyegetett és legelső sorban Magyarországra várt a harcok szerepe — még akkor sem kérdezte meg senki, hogy Magyarországnak van-e szava, akarja-e a háborút, föláldozza-e az annexió dicsőségéért a békéjét és jövőjét. Akkor azt mondták Bécsben: mi — a Generalstab — háborút akarunk, ma azt parancsolják: fizetni a milliókat, szó nélkül.

A mi „szuverén“ magyar parlamentünk pedig, amint némán és engedelmesen hajlongott akkor, úgy fog némán és engedelmesen hajlongni most is.

A tengeri magánjog.

Az Igazságügyi javaslatok tára közli a tengeri magánjogról szóló ujonnan átdolgozott előadói tervezetet, amelyet az igazságügyminiszter megbízásából Nagy Ferenc dr. készített. Az első tervezetet is ő készítette Szilágyi Dezső igazságügyminiszter megbízásából.

Ez az első tervezet oly időben készült, midőn a tengeri magánjog a vám- és kereskedelmi szövetség értelmében Ausztriával annyiban közös egyetértéssel intézendő ügy volt, amennyiben ki volt mondva, hogy „mindkét fél tengerpartjain a kereskedelmi tengerészetnél egyforma tengeri magánjog fog alkalmaztatni és annak korszerű átalakítása minél előbb fog eszközöltetni.“

E rendelkezésnél fogva a tengeri magánjog régen sürgetett reformja csakis a magyar és az osztrák kormány megegyezése alapján lett volna keresztülvihető, amely megegyezés azonban nem volt elérhető. A folytonos halogatás mindinkább azt a meggyőződést érlelte meg a magyar közvéleményben, hogy a tengeri magánjog reformja az Ausztriával való közösség fentartása mellett még nagyon sokáig fogna elhúzódní, ha egyáltalában megvalósítható. Kifejezést talált e meggyőződés többrendbeli előterjesztésben, melyek arra irányultak, hogy a tengeri magánjog általános reformjától függetlenül legalább a tengerészet fejlődésére nézve annyira fontos tengeri jelzőleg intézménye szabályoztassék; különösen pedig az 1902-ben alakított s Apponyi Albert gróf elnöke alatt sikeresen működő „nemzetközi tengerjogi magyar egyesület“ kebelében, mely egyenesen azzal a kérelemmel fordult a magyar kormányhoz, hogy a tengerjogi magánjog az Ausztriával megújítandó kereskedelmi szerződésben megállapítandó közösérdekű ügyek közül kihagyassék s Magyarország e téren éppogy, mint a szárazföldi kereskedelmi jog terén, teljesen szabad rendelkezési jogot nyerjen. A magyar kormány e kívánság jogosultságát éppen a tengeri magánjog reformja érdekében készségesen elismerte s tényleg keresztülvitte, hogy a tengeri magánjog az új kereskedelmi és forgalmi szerződésben mint Ausztriával közös egyetértéssel és egyenlő elvek szerint szabályozandó ügy többé ne szerepeljen.

Az 1908. évi XII. t.-c.-be iktatott szerződés erre vonatkozó 7. cikkelye a megelőző vám- és kereskedelmi szövetségnek fentebb idézett kijelentését már nem tartalmazza. A magyar kormány az új kereskedelmi és forgalmi szerződés megkötése után haladéktalanul intézkedett, hogy az oly sokáig vajudó reformmunka sürgősen felvétessék.

E célból Günther Antal jelenlegi igazságügyminiszter 1908. évi március hónap 8-ikán kelt leiratával megbizta Nagy Ferencet azzal, hogy az 1894-ben közzétett első tervezetet „az arra vonatkozólag beérkezett vélemények és újabb törvényhozási fejlemények figyelembevételével átvizsgálja s azt az esetleg szükségesnek talált módosításokkal lehetőleg mielőbb bemutassa. E megbiztatás eredménye a most közzétett tervezet, melyet legközelebb részletelesen is ismertetünk.

UJDONSÁGOK.

— Az agrárbizottság ülése. A városi agrárbizottság tegnap estére kitűzött ülése a megjelentek csekély száma miatt elmaradt.

— Vio polgármester visszavonulása. Napokkal ezelőtt már felmerült az a hír, hogy Vio Ferenc dr. polgármester visszalépni szándékozik hivatalától. Egy fővárosi lap fiumei tudósítója, aki erre vonatkozólag kérdést intézett a polgármesterhez, tőle a következő kijelentést kapta:

— Tény az, — mondta a podeszta, — hogy állásomtól megválni akarok. Elhatároztam ugyanis, hogy polgármesteri tisztemet legkésőbb a jövő évi városi tisztújításig tartom csak meg, de lehetséges, hogy már korábban is visszavonulok. Visszavonulásomnak, aminek már baráti körökben is kifejezést adtam, oka az, hogy a mostani visszanyok között nem akarok megmaradni polgármesternek. Lemondásomat ez év végéig akarom beadni, de legkésőbb a tisztújításkor véglegesen megválok a podesztai széktől. Egyben a városi képviselőtestületben viselt tagsági állásomról is le fogok köszönni és céloz az, hogy egészen visszavonuljak a közügyektől és tisztán csak ügyvédi irodámnak éljek.

Vio Ferenc polgármesternek fenti kijelentése tehát megcáfolja egy könnyomatossnak azt a dementijét, mintha állását nem szándékoznék otthagyni.

— A magyar sziniidény bérlete. A szintársulat héthetes szezonjára ez idén csak a harmadik előadástól kezdődőleg fognak a bérletjegyek érvénybe lépni. Az ünnepnap előadásokra mindazonáltal szombatig a régi bérlet helyei a pénztárnál fenn lesznek tartva. A harmadik előadás után pedig 40 egymásutáni bérletnapokra és 20 páros vagy páratlan számú előadásokra fognak bérletjegyek kiadatni. Előjegyzéseket elfogad a színház igazgatója.

— **Belügyminiszteri vizsgálat a fiumei rendőrségen.** Andrassy Gyula gróf ugylátszik szintén megsokalta a fiumei autonom rendőrségen dülő rendtelenségeket. Tegn p Fiuméba érkezett a belügyminiszter megbízásából Szabó László miniszteri tanácsos, a belügyminiszterium rendőri osztályának főnöke, ki Melocco dr. ügyészszel és Keömley vizsgálóbíróval együtt több napon át alaposan meg fogja vizsgálni a fiumei rendőrség minden osztályát és egész ügymenetét, tehát nem fog szorítkozni pusztán a Staindl-féle sikkasztások megállapítására. Tegn nap Melocco kir. ügyész és Keömley vizsgálóbíró egy törvényszéki jegyző kíséretében már előzetes szemlét tartottak a rendőrségen és magukkal vittek számos ügyiratot megvizsgálás végett. Ez a teljesen szokatlan vizsgálat természetesen nagy megrökönyödést kelt az autonomista korifeusok táborában, kik már az államrendőrség bevezetéseinek első jeleit látják ebben a miniszteri vizsgálatban. Hát mi késik nem mulik. Előbb utóbb meglesz, akár jól esik ez itt bizonyos embereknek, akár nem.

— **Végzetes tévedés.** A Belvedere superioreen egy G. Jeromos nevű kereskedő lakik ki nagy idegességben szenved. Tegn nap éjjel leszállt az agyáról és izgatottan járkálni kezdett a szobában fel és alá.

Egy kis idő múlva hozzátartozói a szobájából fájdalmas nyöszörgést hallottak s mikor beléptek, mérgezés tünetei között találták a földön.

Tüstént orvost hívtak, aki kimosta gyomrát s így a közvetlen veszélytől megmentette. A szerencsétlen ember, hogy idegességét csillapítsa, brom helyett mérget vett be.

— **A haditengerészet 1910. évi költségvetése.** A N. Fr. Pr. jelenti : A delegációk határozatai szerint a haditengerészet 1909. évi költségvetése 63.4 millió koronát tett ki. A költségvetésben különféle hadihajók építésére és azok felszerelésére 127.5 millió korona van felvéve, melyből 80.3 millió koronát az 1910., 1911. és az 1912. költségvetési évre fognak felosztani. Az eddigi engedélyezések azonban a tényleges hitelszükségletekkel nem tartottak lépést, úgy, hogy olyan túlkövetelések állottak elő, amelyeknek fedezéséről gondoskodni kell. Az utolsó delegáció alkalmával elhangzott nyilatkozatok szerint az 1909. év végére 18—19 millió korona fedezetlen követelés maradt, az esedékességek összege pedig 1901-re 39.4 millió koronát tesz ki.

Az 1910. évi haditengerészeti költségvetésre tehát ezek szerint a számítások szerint 58.4 millió korona esnék, melyet azonban a normális költségvetés keretében elszámolni nem lehet. Ha ellenben, miként 1909-ben, 1910-ben is 20 millió koronát fordítanak az építkezési részletekre, akkor a hajóépítési részletekre 28.4 millió fedezetlen hitelkövetelés esnék, melyet különös hitelművelettel teremtenének elő. Hátra van még azonkívül a rendkívüli fegyverkezési szükségletre fordítandó póthitel, melynek nagyságát még nem lehet megállapítani s amelyet a felszerelés kiegészítésére, a tartalékosok behívására és a hajók nagyobb készenlétére fordítottak a legutóbbi hónapokban.

És végül egy jogerős delegációs határozat létrejötté esetén a tervbe vett három „Dreadnought“ építésére az első építési részletet is bele kell állítani a költségvetésbe s ez a részlet legalább 5 millió koronában vehető fel.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Tegn nap éjjelkor a rendőrség egyik embere megfigyelt egy 26 év körüli fiatalembert, ki a riva Levantén járkálva magában beszélgetett. A rendőr követte a fiatal embert, ki a rakpart végére ért, bele akart ugrani a tengerbe. Ebben az utolsó pillanatban megakadályozta a rendőr, ki vállánál megfogta.

A rendőrségen kihallgatták ; meglehetősen zavart előadásában bevallotta, hogy életunt s ezért akart öngyilkos lenni.

Az életunt embert fogva tartják s orvosi vizsgálat alá vetik, hogy megállapítsák, vajjon normális eszű-e. A fiatal ember Sguirec István 26 éves kaproncai kereskedőségének adta ki magát.

— **Haditengerészetünk új viz alatt járó hajói.** Bécsből jelentik lapunknak, hogy a kieli „Germania“ hajógyárgyan haditengerészetünk számára épített IV. számú tenger alatt járó hajó elindult Kielből Pólába s tegnap Gibraltárba érkezett. A tenger alatt járó hajó hossza 43.2 méter, szélessége 3.75 méter és 2.25 méternyre jár a víz alatt. Gyorsasága a víz felett 12, a víz alatt pedig 8 tengeri mérföld óránként. A hajó belseje öt vízhatlan részre oszlik. Személyzete 2 tisztből, 3 altisztből és 12 emberből áll. Ha a hajó a víz alatt van, egy bojára erősített telefon készülék segítségével közlekedhetik a külvilággal. A hajó oldalai erős páncéllemezből vannak összeállítva, úgy hogy a könnyebb ágyutűznek sikerrel ellenállhat. A gondos övintézkedések folytán a „Germania“ tenger alatt járó hajói nincsenek kitéve annak a veszedelemnek, mely az utóbbi időben egy francia tenger alatt járó hajót ért. Az új tenger alatt járó hajók beosztására nézve meg kell jegyezni, hogy azokat csak a parti szolgálatban lehet használni. Nyílt tengeren használhatóságuk jelentékenyen csökken. Dalmácia és Isztria szakadozott partjain és a sok apró sziget között azonban nagy szolgálatot tehetnek s különösen a helyi szolgálatra igen alkalmasak. A tervbe vett hat tenger alatt járó hajó közül eddig három készült el, melyek közül kettőt Kielben, egyet pedig Fiumében építettek. Kettő még a pólai haditengerészeti arsenálban felszerelés alatt áll. A haditengerészeti vezetőség mind a fiumei Whitehead-gyárnál, mind a kieli Germaniánál két újabb tenger alatt járó hajó építésére adott megbízást.

— **Elgázolta a kocsi.** Puratich Simon 12 éves tanuló, ki a via del Lavatión lakik, tegnap délután a Corsón haladt, mikor a Jechel féle drogéria előtt egy gyorsan szögülő kocsi fellökte és elgázolta. Néhány járókelő, ki szemtanuja volt az esetnek, bevitte a szerencsétlen fiút a Prodám-féle gyógyszertárba, hol egy ideig Jellouscheg orvos ápolta, amíg megérkeztek a mentők, kik a kórházba szállították. A kórházban megállapították, hogy a szenvedett külső sérüléseken kívül belső sérüléseket is szenvedett a kis fiú. A rendőrség vizsgálatot indított.

— **Egy kocsis balesete.** Sverljuga Antal 29 éves szt. péteri illetőségű kocsis amint egy belvederei ház udvarán haladt, megbotlott egy fatörzsön s eltörte a jobb lábát.

— **Halál az óceánon.** A Cunard hajó társaság „Carmania“ gőzösének parancsnoka bejelentette az „Adria“ hajó társaságnak, hogy a hajónak az óceánon való átkelése alatt meghalt Viscovich Mátyás 17 éves hajópincér, kit a szokásos szertartások közepette a tengerbe bocsátották.

— **A haditengerészet köréből.** A király mint a hivatalos lap közli, kitűnő szolgálatuk elismerésül lovag Kirchmayr György sorhajókapitánynak a 3. osztályú vaskorona-rendet a díj elengedésével ; dr. Liehm Károly haditengerész törzsorvosnak, Melisch Ferenc 2. osztályú főgépezemvezetőnek, Sterz Frigyes 2. osztályú tengerészfőhadbiztosnak és Bader Emil 3. osztályú tengerészfőhadbiztosnak a Ferenc József rend lovagkeresztjét ; lovag Nauta Henrik korvettkapitánynak, továbbá Lucich Károly, ns. Gottstein Tivadar és báró Ende Vilmos sorhajóhadnagyoknak a katonai érdemkeresztet ; Stanger Rafael 1. osztályú gépezemvezetőnek és Glück Adolf első osztályú tengerészhadbiztosnak a koronás arany érdemkeresztet ; Brunner Károly főtörzsgépápolónak az arany érdemkeresztet ; Németh Sándor főtörzstávírómesternek, Kopeinig Antal főtörzsgépápolónak és Heppner József irodai segédnek a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

— **Tudományszomjas magyar ifju.** Tegn napelőtt, kedden gyalog Triesztbe érkezett, Velencéből és Olaszország nagyobb városaiából egy Dezső József nevű magyar ifju. Az érdekes fiatalember Budapestről indult el január 1-én s azóta átgyalogolta hazánkat, Ausztriát, Boszniát, Szászországot, Németországot, Svájcot, Tirolt és Olaszországot. Valóságos rekordot ért el, mert rövid 90 nap alatt 4000 kil métert gyalogolt. Holnap Fiuméba érkezik, hogy innen Budapestre utazhasson, mivel anyja beteggyárhoz hívták sürgősen. A fővárosból azután újra nagyobb gyalogutra szándékozik menni, hanem most már Afrika és Ázsiába.

— **Fiumei amatőr fényképész dicsérete.** A fővárosban a napokban megnyitott amatőr fényképész kiállításra kiváló fiumei amatőr fényképészünk, Simkó József, a nyilvános tárházak tisztviselője is elküldte egyik legszebb képét „Alvó leány“-át. A fővárosi lapok dicsérettel emlékeznek meg a műről, szösz szerint ezt mondván : „A fiumei Simkó József „Alvó leány“-a (katal. 244. sz.) megkapó mesteri remekmű és technikája kifogástalan gumminyomás.“ Simkó József tudvalevőleg már számos díjat is nyert fényképészeti kiállításokon.

— **Halál a vasuton.** Jekelfalussy Ferdinánd 49 éves fővárosi kereskedelmi utazó tegnap éjjel 11 óra tájban a károlyváros-fiumei vonal egyik másodosztályú kocsiában hirtelen meghalt.

A holttestet a fővárosba szállították, hol eltemetik.

— **Egy munkás balesete.** Stolfa Simon 40 éves fiumei munkás tegnap a szabadkikötőben munkája közben egy raktár mellett elhuzódó magas kőjárda és egy kocsi közé jutott, minek következtében arcán és valószínűleg belső részeiben is megsérült. A kórházba szállították.

— **Kivándorlás Amerikába.** Newyorkból írják, hogy a múlt héten is igen nagy volt a Magyarországból ideérkezett bevándorlók száma. Kétezerháromszázezeren érkeztek a newyorki kikötőbe, köztük 532 magyar, 1025 tót, 321 német, 361 korvát és 141 román.

— **A kikötőből.** Április 8-án. Érkezett : „Bari“ olasz gőzös Bariból 10 tonna vegyesáruval, „Tonci“ osztrák gőzös Spalatóból üresen.

Indult : „Castore“ osztrák gőzös Smyrnába 200 tonna cukorral, 60 tonna vegyesáruval és 30 tonna fával, „Turul“ magyar gőzös Konstantinápolyba üresen, „Irene“ osztrák gőzös Newyorkba 1900 tonna cukorral, 60 tonna vegyes áruval és 30 tonna fával.

Távirat ◀ Telefon.

A gyilkossággal vádolt bíró.

MÁTÉSZÁLKA, ápr. 8. A meggyilkolt kéményseprő holttestét ma bizottságilag felboncolták és megállapították, hogy halálát egy a hasán ejtett késszurás okozta. Mielőtt meghalt, többször Sovány albirót nevezte meg gyilkosának. Sovány határozottan tagadja a tettét és folyvást azt hangoztatja, hogy a kéményseprő régi haragosa volt neki, azért tette a vallomást. Eddig a vizsgálóbíró számos tanut hallgatott ki.

A királyi kuria ma telefonon felszólította a szatmári törvényszéket, tegyen sürgősen jelentést a megvádolt albiró ügyében.

Hamis bizonyítványok.

ARAD, ápr. 8. Az államvasutak helybeli üzletvezetősége feljelentést tett az aradi kir. ügyészszéknél, hogy Drina Ferenc marosvásárhelyi vasuti altiszt hamis bizonyítvánnyal pályázott egy állásra. Minthogy már többen próbáltak az üzletvezetőségnél ily hamisított bizonyítványokkal, igen valószínű, hogy egy bizonyítványhamisító banda működik a vidéken. Az ügyészszég igen szigorú nyomozást indított.

Öngyilkos joghallgató.

EPERJES, ápr. 8. Hedry Jenő joghallgató ma itt föbelőtte magát és azonnal meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Családjá iránt városszerzte nagy a részvét.

Megszökött malomtulajdonos.

BÉKÉS-GYULA, ápr. 8. Ujlaky Sándor malomtulajdonos szövetkezeti alapon egy téglagyár alapítására indított mozgalmat. Mikor már sok ezer részjegyre szóló befizetéseket vett fel, hirtelen eltűnt. Valószínűleg Amerikába szökött.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, ápr. 8. Az osztálysorsjáték mai huzásán 20,000 koronát nyert a 45360 számu — és 10,5089 számu sorsjegy.

Montenegro is megbékült.

BÉCS, ápr. 8. A montenegrói kormány tegnap Kuhn báró osztrák-magyar követnek egy jegyzéket adott át, melyben kijelenti, hogy kész magát ama döntésnek alávetni, amelyet a hatalmak a berlini szerződés 25. pontjának ügyében hozni fognak. Montenegro a legbékésebb szándéktól áthatva reméli, hogy most már mi sem állja útját az Ausztria-Magyarországgal való jó viszony helyreállításának.

Khun báró kormánya nevében a jegyzékre azonnal válaszolt és válaszában megelégedéssel vette tudomásul ama kijelentéseket, melyeket Montenegro kormánya Ausztria-Magyarország iránti barátságos magatartást illetőleg tett és szerencsésnek mondja magát, hogy ily körülmények között a jó viszonyt a két ország között helyreállították tekintik.

Angol „dreadnought“-ok a mieink ellen.

LONDON, ápr. 8. A „Standard“ és a „Daily Express“ tegnapi számukban cikket közölnek, melyben feltűnő betűkkel megírják, hogy Ausztria—Magyarország három „dreadnought“ hadihajót épített, melylyel Németországot szándékozik támogatni, ha ez Nagybritanniával háborúba keveredik.

A két lap felszólítja az angol kormányt, hogy sürgősen építtessen újabb néhány „dreadnought“-ot, nehogy a két „germán“ hatalom legyűrhesse Angliát.

Meggyilkolt török szerkesztő.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 8. Tegnap este 10 órakor Hassan Fehmi, a „Menzeki Serbesti“ című ujság szerkesztőjét mikor a galatai hidon sétált barátjával, Sakyr beyal, ismeretlen tettes hátulról revolverlövéssekkel megölte. Sakyr beyt is súlyosan megsebesítette egy golyó.

A tettest nyomban üldözőbe fogták, de a nagy zürzavarban sikerült elmenekülnie.

Az öngyilkossággal egyenesen az ifjútörök komité tagjait gyanúsítják, mert Hassan vehemens és állandóan támadta lapjában az ifjútörök komité zsarnokságait.

A stambuli gyilkosság.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 8. Az ifjútörök bizottsága ma lapjában nyilatkozatot tesz közzé, melyben azt mondja, hogy a „Serbesti“ szerkesztője nem politikai gyilkosságnak lett áldozata. Az ifjútörököknek semmi okuk sem volt arra, hogy gyilkosságra vetemedjenek. A gyilkosság miatt nagy tüntetések készülnek itt, úgy hogy valószínűleg katonai beavatkozásra lesz szükség.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, a mely a SCOTT-féle Emulsio-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a

SCOTT-féle Emulsio

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époly rózsás és viruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsio

használatát.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — hőrjük figyelmezzünk.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Nagy butorraktár**Marco della Motta utóda
MAYERHOFER LIPÓT**

Fiume, Via Andrássy 1-12.

Elsőrennő gyárakból való diszbutorok; vasból és rézből is. Kárpitos és asztalos munkákra rendelések elfogadhatnak olcsó áron.

Telefon 443. sz.

Figyelem!**Tavaszi csapolása****a világhírű „Szent István“****védjegyű Dupla Malátasörnek**

A Kőbányai Polgári Serfőző r. t. gyártmánya

7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Kivétel minden világrészből.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa“ éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville“ éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambinus Buffet“-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben“, Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben“, Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Tita“ vendéglőben, Via S. Girolamo.
Susákon: a „Hotel Continental“ éttermeiben, a Hotel Susák varietében.

Alulírott egyet a közönség érdekében tudomásul hozza, hogy a jelenleg érvényben levő törvények, illetőleg egy Magyarországon érvényes orvosi oklevél alapján ezen városban kizárólagosan a következő „összes gyógytudományok tudorai“-nak van joguk a fogorvosi gyakorlat üzésére:

Dr. Dalma Dezső
Via Municipio 2. sz.

Dr. Krausz Ödön
Corso 20. sz.

Dr. Krisković Wladimir
Via del Porto 1. sz.

Dr. Pachany Anasztáz
Via Adria 1. sz.

Dr. Zack János
Via della Sanità 2. sz.

Az Országos Stomatológiai Egyet Tengeremléki Osztálya Fiumében

**A földszinti
kristályterem**

megnyitása alkalmával a n. é. közönségnek a tavaszi idényre a következő cikketek bátorzkodunk alkalmi áron ajánlani:

Voile de laine (tisza gyapju) Mét. 1.—

Divatszövetek legújabb minták dupla magasság „ —.76

Kamgarn női ruháknak minden színben „ 1.35

Pongis valódi japán minták, legújabbak az idei évadból hallatlan olcsó áron „ 2.—

Satin, tisza gyapju „ 1.85

Valódi svájci selymek, óriási választékban 1.55-2.—

Wolin, mosható puha szövet, garantált színek „ —.45

5000 M. francia batiszt, legújabb minták, garantált színek „ —.65

Angol vitrage nagy tétel „ —.30

500 garnitura (2 ágyszerítő, 1 asztalterítő) 9.—

Asztali terítékek igen nagy választéka (1 terítő 6 szalvéta) 2.50

Legfinomabb à jour harisnyák óriási tétele párja 1.—

Tisza selyem alsósoknyák, ritka alkalom drbja csak 9.—

5000 kész automobil-fátyol 1.—

10000 csipke különböző magasságban most csak --.20

Csipke betét ritka alkalom --.10

Svájci himzés fehérneműre csak --.10

Guipure szövet bluzhoz vagy diszítésre 1.40

Himzett keleti szövet bluzhoz vagy diszítésre --.80

Fekete taffeta tisza selyem 1.45

Tisztelettel

**WEISS M.
Fiume, Corso 11.**

Trieszt, Corso 9.

Bécs, Gonzagagasse.

Szabott áron koronákban.

Naponta friss divatujdonságok érkezése

Fürödjünk otthon!

„SANITAS“

Gőz-Hőlép és
Gyógyfürdő

- a szobában. -

Az orvosok megállapították, hogy a Rheuma, csúsz és köszvény ellen egyedüli biztos hatású szer a „Sanitas“ Gőzfürdő otthon.

A „SANITAS“ szoba-gőzfürdőt otthon bármely szobában bárki használhatja 5 perc alatt kényelmes gőzfürdő. A szobában semmi gőz. Egy fürdés csak 5 fillérbe kerül. Semmi helyet nem foglal el. Nem lehet eléggé magasztalni azt a végtelen nagy előnyét, hogy az ágy előtt fürödhetünk és utána lefeküdhünk. Mesés kényelem. Egészséges embernek életszükséglet. Beteg embernek megváltás. Kezelése egyszerű és gyors. Összerakható. Megtekinthető 8 napon át II. em. II. Lloyd szállóban.

hol minden vételkötelezettség nélkül adatik közelebbi felvilágosítás.

Ócska vasárukat

Rezet, ólmot, használt gépeket, üres petróleumos és olajhordókat, friss bőrt, báránybőrt stb. veszek olcsó áron.

Nagy raktár régi géprészekben, gáz- és kazán csövekben, kerekben stb.

Deutsch Ignác
ócskavaskereskedő

FIUME Via Macello 5. sz. TELEFON 760.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

== Csak néhány napig. ==
Teljesen új műsor.

Petite Lilly, nápoli énekesnő, Les Kóvári nemzetközi kettős, Jone Romana olasz énekesnő, Reinhard Poldi előadó szubrett, Claretta Blanche, olasz excentric, Jaulusz Matrasz, groteszk komikus, Les Belles Enroff, női duett, Sampietri G. komikus, Lydye Herisette, horvát szubrett, Wagner Juliette, lengyel-német énekesnő, Les Sampietri, komikus excentric-kettős.

Estéknként fényes bohózat.

Karmester: Virdilio Virgili
Rendező: Venutti Nino.

== Nagyszerű látványosság! ==

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérese a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON

Házi túró kgonként 48 fillérért.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedaale Cas Wurzer I. em.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszeranyagok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyezem

monogram-himző,

gép-harisnyakötő

plissirozó és guvrirozó üzletemet az Andrássy u. 24. sz. alól a Via Adamich I. sz. alá (Európa szálló).

Egyben megjegyzem, hogy e hó 6. és 7-én az az izrael. husvéti ünnepek miatt zárva tartok.

Mínél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kiviteléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel WEISZ T.

VARIETE INTERNAZIONALE

Estéknként kiváló művészierők fellépte Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOSA HÁZBAN!

A BREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYA A.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan készített főzzeit. Naponta friss pörkölt és puszta gulyás. Rostélyos, borjnszelet, sertéssült nagy adagoként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérrel havi 24 frtert elfogadtnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

ABBAZIA VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak

Első fiumei magyar kárpitos és díszítő

Fiume, Corsia Deák 38 és via Serpen tina 20.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, díszítő és angol börmunkát jutányos árban. Szíves pártfogást kér Garami József a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

Áthelyezés.

A Deutsch Ignác féle ócskavaskereskedés.

fém- és nyersáru raktár jelenleg a Macello utca 5. sz. alatt a honvéd-kaszárnya mellett van. TELEFON 760.

Tobogan

sziberiai vasut Fiume Scoglietto.

Nagy látványosság, estéknként bengáli fény mellett. Kezdeté hétköznapokon este fél 8 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3 órakor. Csütörtökön és pénteken zárva.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitűnő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak
Az idegenek találkozó helye.